

minusque naturæ conformia, averfantur ac respiciunt, & præterea etiam de loco ad locum se movent. Quorum anima, procul dubio ab actu potiori ac nobiliori, vocatur *sensitiva* seu *sentiens*. Hisce se tandem adjungunt adhuc alia, *ψυχια* hæc magis linquentia & ad Ens entium & Naturam naturarum, Deum T. O. M. Conditorum suum quàm proximè omnium accedentia: utpote quæ non modò facultate vegetativâ & sensitivâ non destituuntur; sed & parte adhuc diviniore & immortalis, animâ nimirum *rationali*, quæ à Philosophovâ seu λόγῳ dicitur, prædita sunt. Hujus animæ duæ diversæ, secundum Dd. Physicos, dantur facultates: quarum altera *Intellectus*, altera *Voluntas* audit. Cum autem in campo Physico vix ulla nobilior & ad alias Scientias Artesque, præprimis ad Theologiam utilior, quàm de Animâ rationali inveniatur materia, nos quoque eadem illecti, de posteriori ejusdem facultate, quæ VOLUNTAS dicta, aliqualem nostroque ingenio æqualem instituemus discursum. Tu LECTOR BENEVOLE nostro conatui fave, & quæ ex bonis Autoribus, nostrisque Præceptoribus collecta, hucque ad nostrum hoc exercitium allata reperies, æquanimitè lege & interpretare.

THESIS I.

UT autem hinc ordiamur, in limine statim monemus, nobis sermonem esse, non de *Voluntate in suâ latitudine*, sed saltim *uti homini attribuitur*, & *eius animæ rationalis altera potentia dicitur*. Docent quidem vulgò Doctores, omne vivens intellectuale, adeoque sic etiam Deum atque Angelum, esse volitivum, voluntatemque esse vim appetendi spirituales, quâ natura intellectualis in bonum per intellectum apprehensum inclinat, ita, ut (secundum verba Thomæ *P. I. Q. XLIX. art. I.*) *cum habet, in eo quiescat,*

cum